

Crna Gora

Glavni grad – Podgorica

Sekretarijat za kulturu i sport

STRATEGIJA RAZVOJA SPORTA GLAVNOG GRADA PODGORICE (2019-2021. GODINA)

nacrt

PODGORICA, april 2019. godine

1. UVOD

Sport predstavljaju svi oblici fizičke i mentalne aktivnosti koji kroz neorganizovano ili organizovano učešće, imaju za cilj izražavanje ili poboljšavanje fizičke i mentalne spremnosti ili postizanje rezultata na takmičenjima svih nivoa.

U cilju ostvarivanja javnog interesa, Glavni grad Podgorice donosi Strategiju razvoja sporta kojom će se urediti potrebe lokalnog stanovništva, razvojne prioritete u oblasti sporta, obaveze i zadatke organa i organizacija koje učestvuju u realizaciji postavljenih sportsko-razvojnih ciljeva, kao i dinamiku realizacije Strategije i sva ostala pitanja koja su istom uređena.

Opšti cilj Strategije razvoja sporta je unapređenje i razvoj sporta u našem gradu sa jasno određenim konkretnim mjerama za rješavanje problema u svim oblastima sporta. Strategija je izrađena na osnovu sumiranja dosadašnjih iskustava, analize stanja sporta u Podgorici i uočenih problema i potreba za čije rješavanje su date smjernice.

Ovaj dokument kao ciljeve razvoja sporta u našem gradu postavlja:

- povećan obuhvat bavljenja sportom u svim segmentima stanovništva, posebno dece, mladih, žena, osoba s invaliditetom i lica starije populacije,
- uključivanje što većeg broja učenika u besplatne programe školskog sporta u okviru školskih sekcija i školskih sportskih društava, takmičenja i vannastavnih sportskih aktivnosti,
- unapređenje podrške klubovima i sportovima od posebnog značaja za grad u oblasti kvalitetnog i vrhunskog sporta,
- izgradnja i održavanje sportske infrastrukture.

Osnovni cilj izrade Strategije je davanje jasnih strateških pravaca za dalje djelovanje u svim oblastima sporta u Podgorici, koje su obuhvaćene Strategijom.

Imajući u vidu značaj sporta, gradska uprava Grada Podgorice kontinuirano stvara i obezbjeđuje uslove za bavljenje i unapređenje sporta u glavnom gradu. Shodno tome, *Strategija razvoja sporta Glavnog grada Podgorice 2019-2021. godina* ima za cilj da se odrede jasne i ostvarive pretpostavke razvoja sporta u cjelini, kako bi i dalje bio bitna okosnica daljeg razvoja Podgorice. Ovim dokumentom su obuhvaćeni, odnosno analizirani i definisani, opšti i posebni ciljevi razvoja sljedećih djelova sporta:

- takmičarskog sporta,
- školskog sporta,
- sporta za sve (rekreativnog sporta),
- sporta osoba s invaliditetom,
- sportski objekti u Podgorici.

2. PRAVNI OKVIR

Strategija razvoja sporta Glavnog grada Podgorice za period od 2019. do 2021. godine izrađena je u skladu sa domaćim i međunarodnim propisima.

Kao osnov za donošenje Strategije je Zakon o sportu i Nacionalna strategija razvoja sporta Crne Gore.

Glavni grad Podgorica sprovodi planske aktivnosti u cilju unapređenja sporta dece, omladine i građana preko Sekretarijata za kulturu i sport, u skladu sa Zakonom o sportu Crne Gore, Nacionalnom strategijom razvoja sporta Crne Gore, Strategijom razvoja sporta Glavnog grada i Pravilnikom o finansiranju aktivnosti u sportu.

3. METODOLOGIJA IZRADE STRATEGIJE

Metodologija se sastoji od sljedećih principa i koraka:

- princip učešća i uključivanja zainteresovanih strana kroz učestvovanje na javnim raspravama na kojima će biti predstavljen nacrt Strategije uz objavljivanje istoga na web stranici Glavnog grada Podgorice, nakon što je javnosti pružena mogućnost davanja komentara prije stavljanja u skupštinsku proceduru i konačnog usvajanja u Skupštini Glavnog grada;
- osnovne analize i evindetiranje problema i potreba za svako poglavlje;
- strukturu svakog poglavlja zbog jedinstvenosti dokumenta;
- radna grupa je evindetirala probleme i potrebe, ciljeve, mjere i aktivnosti, i na osnovu toga definisala principe i mjere za rješavanje istih;
- Sekretarijat za kulturu i sport odgovoran je za praćenje i sprovođenje javnog informisanja;

- usvojena Strategija biće dostupna javnosti na internet stranici Grada.

Smatramo da je ova metodologija u skladu sa javnim načinom rada, kako bi se osigurao kvalitet dokumenta i efektivna implementacija Strategije.

Na izradi Strategije radila je Radna grupa obrazovana Rješenjem gradonačelnika Glavnog grada Podgorice. Radnu grupu su činili predstavnici: Crnogorskog olimpijskog komiteta (dr Dimitrije Rašović), Paraolimpijskog komiteta Crne Gore (Dejan Bašanović), „Sportski objekti“ doo (mr Vojislav Marković) i Sekretarijata za kulturu i sport (dr Nela Tatar i Rajko Ćupić, profesor fizičkog vaspitanja).

Radna grupa je imala zadatak da pripremi Nacrt strategije i sprovede postupke kojim se omogućava lokalnom stanovništvu da da svoje sugestije i primjedbe, a sve u skladu sa Odlukom o učešću lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova. S tim u vezi organizovan je okrugli sto sa predstavnicima nevladinog sektora, zatim je sprovedena anketa kao prethodni oblik konsultacija i javna rasprava kao obavezni mehanizam.

4. PRIORITETNE OBLASTI

- rekreativni sport
- školski/studentski sport
- sportska infrastruktura
- takmičarski sport
- sport osoba s invaliditetom

Strategijom su kroz prioritetne oblasti definisani strateški i konkretni ciljevi.

4.1. Rekreativni sport

Strateški cilj: Povećanje bavljenja rekreativnim sportom građana svih uzrasnih kategorija

Konkretni cilj:

- 4.1.1. Podsticanje i jačanje svijesti o važnosti redovne fizičke aktivnosti
- 4.1.2. Poboljšanje materijalno-tehničkih uslova za rekreaciju u cilju dostupnosti svim građanima
- 4.1.3. Kvalitetna realizacija rekreativnih aktivnosti sporta za sve

Tabela 1. – Akcioni plan

4.1. REKREATIVNI SPORT				
Strateški cilj: Povećanje bavljenja rekreativnim sportom građana svih uzrasnih kategorija				
Aktivnosti:	Nosioci aktivnosti i partneri	Vremenski okvir	Indikatori	Finansijska sredstva
<i>4.1.1. Podsticanje i jačanje svijesti o važnosti redovne fizičke aktivnosti</i>				
Organizovanje tribina i predavanja o uticaju sporta na zdravlje	Glavni grad i relevantne institucije	2019-2021	- broj organizovanih tribina - broj učesnika	Budžet Glavnog grada
<i>4.1.2. Poboljšanje materijalno-tehničkih uslova za rekreaciju u cilju dostupnosti svim građanima</i>				
Izgradnja, rekonstrukcija i adaptacija postojeće sportske infrastrukture	Glavni grad i relevantne institucije	2019-2023	- Broj adaptiranih terena	Budžet Glavnog grada
<i>4.1.3. Kvalitetna realizacija rekreativnih aktivnosti sporta za sve</i>				
Organizovanje sportsko-rekreativnih manifestacija	Sekretarijat za kulturu i sport, sportsko-rekreativna društva	2019-2021	- broj sportsko-rekreativnih manifestacija - broj učesnika	Budžet Sekretarijata za kulturu i sport

4.2. Školski/studentски sport

Strateški cilj: Unapređenje školskog i studentskog sporta

Konkretni cilj:

4.2.1. Saradnja sa nadležnim institucijama radi poboljšanja materijalno-tehničkih uslova za realizaciju školskog i studentskog sporta

4.2.2. Obezbjedenje uslova za učešće dece i mladih u školskom i studentskom sportu

4.2.3. Promocija kulture sportskog ponašanja, fair play-a, saradnje, tolerancije i poštovanja različitosti kod dece i mladih na sportskim terenima

4.2.4. Organizacija masovnih sportsko-rekreativnih manifestacija za školsku i studentsku populaciju

Tabela 2. – Akcioni plan

4.2. ŠKOLSKI/STUDENTSKI SPORT				
Strateški cilj: Unapređenje školskog i studentskog sporta				
Aktivnosti:	Nosioci aktivnosti i partneri	Vremenski okvir	Indikatori	Finansijska sredstva
<i>4.2.1. Saradnja sa nadležnim institucijama radi poboljšanja materijalno-tehničkih uslova za realizaciju školskog i studentskog sporta</i>				
Angažovanje Glavnog grada i nadležnih državnih institucija u realizaciji programa na stvaranju boljih materijalno-tehničkih uslova za razvoj školskog i studentskog sporta	Glavni grad i relevantne institucije	2019-2021	- broj sportsko-rekreativnih manifestacija školskog sporta - učešće školskih i studentskih ekipa na međunarodnim školskim i studentskim takmičenjima - Potipisan protokol o saradnji Glavnog grada i privrednih subjekata - broj sportskih školskih sekcija - broj sportskih aktivnosti-programa u predškolskim ustanovama	Budžet Glavnog grada, Budžet Crne Gore
<i>4.2.2. Obezbjedenje uslova za učešće dece i mladih u školskom i studentskom sportu</i>				
- Anketiranje dece i mladih o vrstama sportskih aktivnosti	Sekretarijat za kulturu i sport, osnovne i	2019-2021	- Povećan broj dece u sportskim klubovima	Budžet Glavnog grada

sa kojima bi se htjeli baviti - Kreiranje programa na osnovu analize - Angažovanje sportskih stručnjaka (treneri, kondicioni treneri, pedagozi, psiholozi sporta) za rad u školskim i studentskim klubovima - Saradnja sa školskim upravama u cilju formiranja sportskih školskih klubovima - Organizovanje sportskih takmičenja	srednje škole		- broj sportskih disciplina - Povećan broj formiranih školskih sportskih društava	
<i>4.2.3. Promocija kulture sportskog ponašanja, fair-play-a, saradnje, tolerancije i poštovanja različitosti kod dece i mladih na sportskim terenima</i>				
- Organizovanje stručnih predavanja na temu poštovanje fair-play-a mladih sportista i navijača - Unapređenje sistema takmičenja na kojima ravnopravno učestvuju deca sa smetnjama u razvoju/invaliditetom u školskom sportu	Sekretarijat za kulturu i sport, nacionalni savezi, klubovi, sportski psiholozi	2019-2021	- broj sportskih manifestacija sa njegovanjem fair play-a i tolerancije - broj dece sa smetnjama u razvoju/invaliditetom u školskom sportu	Budžet Glavnog grada
<i>4.2.4. Organizacija masovnih sportsko-rekreativnih manifestacija za školsku i studentsku populaciju</i>				
Organizovanje sportsko-rekreativnih manifestacija za školsku i univerzitetsku populaciju	Sekretarijat za kulturu i sport, nacionalni savezi, klubovi	2019-2021	- broj sportsko-rekreativnih manifestacija masovnog karaktera	Budžet Glavnog grada

4.3. Sportska infrastruktura

Strateški cilj: Obezbeđivanje uslova za kvalitetno održavanje, izgradnju i korišćenje sportske infrastrukture u Podgorici

Konkretni cilj:

4.3.1. Rekonstrukcija i adaptacija postojećih sportskih objekata u vlasništvu Glavnog grada

4.3.2. Izgradnja novih standardizovanih sportskih objekata u skladu sa Strateškim planom razvoja Glavnog grada 2019-2023. godina

Tabela 3. – Akcioni plan

4.3. SPORTSKA INFRASTRUKTURA				
Strateški cilj: Obezbeđivanje uslova za kvalitetno održavanje, izgradnju i korišćenje sportske infrastrukture u Podgorici				
Aktivnosti:	Nosioci aktivnosti i partneri	Vremenski okvir	Indikatori	Finansijska sredstva
<i>4.3.1. Rekonstrukcija i adaptacija postojećih sportskih objekata u vlasništvu Glavnog grada</i>				
- Izrada analize stanja sportskih objekata - Na osnovu analize stanja izrada programa rekonstrukcije i adaptacije sportskih objekata u skladu sa sportskim standardima - Sprovođenje programa rekonstrukcije i adaptacije	Glavni grad i relevantne institucije	2019-2021	- Urađena analiza i usvojen program rekonstrukcije i adaptacije - Usvojen Plan - Rekonstruisani i adaptirani sportski objekti	Budžet Glavnog grada
<i>4.3.2. Izgradnja novih standardizovanih sportskih objekata u skladu sa Strateškim planom razvoja Glavnog grada 2019-2023. godina</i>				
- Analiziranje stanja sportskih objekata i potrebe za izgradnjom novih objekata sportske infrastrukture - Uspostavljanje saradnje sa	Glavni grad i relevantne institucije	2019-2021	- Usvojeni finansijski planovi - Usvojen Budžet Glavnog grada - Izgrađeni sportski objekti	Budžet Glavnog grada

zainteresovanim subjektima u cilju izgradnje sportskih objekata na principu javno-privatnog partnerstva				
- Planirati sredstva u Budžetu				

4.4. Takmičarski sport

Strateški cilj: Unapređenje uslova za dalji razvoj takmičarskog sporta i sportista u Podgorici

Konkretni cilj:

- 4.4.1. Razvoj i unapređenje sistema finansiranja takmičarskog sporta
- 4.4.2. Podrška sportistima mlađih kategorija
- 4.4.3. Planiranje finansijskih sredstava u Budžetu Glavnog grada Podgorice za pomoć klubovima koji imaju važnost i poseban značaj za grad
- 4.4.4. Pomoć sportskim klubovima za planiranje i upravljanje projektima za apliciranje za finansijska sredstva
- 4.4.5. Formiranje Sportskog društva „Budućnost“

Tabela 4. – Akcioni plan

4.4. TAKMIČARSKI SPORT				
Strateški cilj: Unapređenje uslova za dalji razvoj takmičarskog sporta i sportista u Podgorici				
Aktivnosti:	Nosioci aktivnosti i partneri	Vremenski okvir	Indikatori	Finansijska sredstva
<i>4.4.1. Razvoj i unapređenje sistema finansiranja takmičarskog sporta</i>				
- Donošenje Pravilnika o finansiranju aktivnosti u sportu - Izrada kriterijuma za sufinansiranje sportiskih subjekata - Povećanje izdvajanja budžetskih sredstava za sport - Izrada Strategije	Glavni grad	2019-2021	- Odluka o utvrđenom Pravilniku - Odluka o utvrđenim kriterijumima - Odluka o usvajanju Strategije	Budžet Glavnog grada

razvoja sporta Glavnog grada Podgorice				
<i>4.4.2. Podrška sportistima mlađih kategorija</i>				
- Uključivanje većeg broja dece i mladih u redovno bavljenje sportskim aktivnostima - Podsticanje saradnje klubova i školskih sportskih društava - Organizovanje takmičenja u mlađim kategorijama - Proglašenje najuspješnijih perspektivnih sportista grada	Sekretarijat za kulturu i sport, klubovi, osnovne i srednje škole	2019-2021	- broj dece i mladih koji se bave sportskim aktivnostima - broj perspektivnih sportista - broj takmičenja - Na kraju kalendarske godine proglašeni najuspješniji perspektivni sportisti	Budžet Glavnog grada
<i>4.4.3. Planiranje finansijskih sredstava u Budžetu Glavnog grada Podgorice za pomoć klubovima koji imaju važnost i poseban značaj za grad</i>				
- Utvrđivanje kriterijuma za finansiranje klubova od značaja za grad - Kategorizacija sportova od interesa za grad prema kriterijumima: međunarodni uspjeh, tradicija, rezultati i važnost sporta - Kreiranje sistema kontrole sportskih klubova o utrošenim sredstvima	Sekretarijat za kulturu i sport	2019-2021	- Odluka o utvrđenim kriterijumima - Rješenje o kategorizaciji sportova od interesa za grad - Formirana radna grupa za kontrolu utrošenih sredstava	Budžet Glavnog grada

<i>4.4.4. Pomoć sportskim klubovima za planiranje i upravljanje projektima za apliciranje za finansijska sredstva</i>				
- Formiranje stručnog tima za izradu projekata - Organizovanje seminara, okruglih stolova i simpozijuma - Pomoć u naučno-istraživačkom radu u sportu i primjena naučnih dostignuća	Sekretarijat za kulturu i sport, klubovi i relevantne institucije	2019-2021	- Rješenje o formiranu stručnog tima - Broj održanih seminara, okruglih stolova i simpozijuma - Objavljeni naučno istraživački radovi	Budžet Glavnog grada
<i>4.4.5. Formiranje Sportskog društva „Budućnost“</i>				
- Organizovanje Osnivačke skupštine - Izrada Statuta i ostalih akata SD - Izbor Skupštine, Upravnog odbora i predsjednika SD	Sekretarijat za kulturu i sport, klubovi	2019-2020	- Održana Skupština - Usvojen Statut i potrebna akta SD - Odluka o članovima Skupštine - Odluka o članovima UO i predsjednika SD	Budžet Glavnog grada

4.5. Sport osoba s invaliditetom

Strateški cilj: Stvaranje povoljnih uslova za fizičko vježbanje, sportske i rekreativne aktivnosti osoba s invaliditetom

Konkretni cilj:

4.5.1. Planiranje i sprovođenje aktivnosti kojima se podstiče i promoviše učešća OSI u rekreativnim i sportskim aktivnostima

4.5.2. Obezbijediti uslove da OSI imaju jednake mogućnosti za učešće u igri, rekreativnim i sportskim aktivnostima

4.5.3. Uključivanje profesionalnih trenera u rad sportsko-rekreativnih društava OSI

4.5.4. Promocija i priznanja rada i rezultata osoba s invaliditetom u sportu

Tabela 5. – Akcioni plan

4.5. SPORT OSOBA S INVALIDITETOM				
Strateški cilj: Stvaranje povoljnih uslova za fizičko vježbanje, sportske i rekreativne aktivnosti osoba s invaliditetom				
Aktivnosti:	Nosioci aktivnosti i partneri	Vremenski okvir	Indikatori	Finansijska sredstva
<i>4.5.1. Planiranje i sprovođenje aktivnosti kojima se podstiče i promovise učešća OSI u rekreativnim i sportskim aktivnostima</i>				
- Obezbeđivanje slobodnog pristupa sportskim i rekreativnim prostorima - Izrada kriterijuma za sufinansiranje sporta OSI	Glavni grad i relevantne institucije	2019-2021	- broj izgrađenih i uređenih rampi za pristup OSI - Donešena odluka o usvajanju kriterijuma	Budžet Glavnog grada
<i>4.5.2. Obezbijediti uslove da OSI imaju jednake mogućnosti za učešće u igri, rekreativnim i sportskim aktivnostima</i>				
- Izgradnja sportskih objekata i terena u skladu sa Strateškim planom razvoja Glavnog grada 2019-2023 - Opremanje objekata sportskom opremom i rekvizitima - Plansko održavanje i adaptiranje postojeće sportske infrastrukture	Glavni grad i relevantne institucije	2019-2023	- broj termina u SC „Morača“ i Gradskim bazenima za sprovođenje trenažnog procesa klubova OSI - Usvojen Strateški plan razvoja Glavnog grada 2019-2023 - broj opremljenih objekata - Usvojen Plan održavanja i adaptacije	Budžet Glavnog grada
<i>4.5.3. Uključivanje profesionalnih trenera u rad sportsko-rekreativnih društava OSI</i>				
- Uspostavljanje saradnje sportskih klubova u cilju unapređenja rada	Sekretarijat za kulturu i sport, klubovi OSI, Paraolimpijski komitet Crne	2019-2021	- broj OSI u sportsko-rekreativnim društvima - broj stručnog	Budžet Glavnog grada

- Organizacija stručnih tribina, seminara i simpozijuma u cilju edukacije stručnog kadra u radu sa OSI	Gore		kadra u radu sa OSI	
<i>4.5.4. Promocija i priznanja rada i rezultata osoba s invaliditetom u sportu</i>				
- Izrada kriterijuma za proglašenje najboljih sportista i ekipa na kraju kalendarske godine - Realizovani projekti u cilju promocije <i>fair-play-a</i> , tolerancije i poštovanja različitosti	Sekretarijat za kulturu i sport, klubovi OSI i Paraolimpijski komitet Crne Gore	2019-2021	- Rješenje o donesenim kriterijumima - Broj realizovanih projekata - broj OSI koja su dobila priznanje	Budžet Glavnog grada

5. ANALIZA STANJA SPORTA U PODGORICI

5.1. Takmičarski sport

Kako u vrijeme prikupljanja podataka za analizu stanja u takmičarskom sportu za potrebe izrade *Strategije* nijesu bili završeni zakonski rokovi za usaglašavanje akata sportskih subjekata korišćeni su podaci o broju klubova u Podgorici dobijeni od Ministarstva sporta Crne Gore, shodno dopisu br 01-006/2018-2 od 23. 02. 2018. godine.

Prema podacima koji su obrađeni, u Podgorici je registrovano 365 klubova u 69 sportskih disciplina.

Ukupan broj klubova čija je sportska disciplina na programu Ljetnih olimpijskih igara je 212, dok je broj klubova čije sportske discipline nijesu na programu LOI 153.

Tabela 6: LJETNJE OLIMPIJSKE IGRE: broj klubova - individualni sportovi

Individualni sportovi	Broj klubova
atletika	7
biciklizam	4
dizanje tegova	6

gimnastika	6
konjički	2
mačevanje	1
stoni tenis	5
streličarstvo	1
streljaštvo	18
triatlon	2
tenis	11
ukupno	63

Tabela 7: LJETNJE OLIMPIJSKE IGRE : broj klubova - ekipni sportovi

Ekipni sportovi	Broj klubova
fudbal	56
košarka	26
odbojka	7
rukomet	11
ukupno	100

Tabela 8: LJETNJE OLIMPIJSKE IGRE: broj klubova– borilački sportovi

Borilački sportovi	Broj klubova
boks	9
džudo	22
rvanje	1
tekvondo	8
ukupno	40

Tabela 9: LJETNJE OLIMPIJSKE IGRE: broj klubova– sportovi na vodi

Sportovi na vodi	Broj klubova
kajak-kanu	6
veslanje	3
ukupno	9

Analiza stanja klubova po sportskim disciplinama pokazuje sljedeće:

Fudbal je jedan od najmasovnijih sportova u našem gradu. Registrovano je 65 klubova (veliki fudbal, futsal, škole fudbala-mali fudbal i minifudbal) u svim uzrasnim kategorijama. Klubovi koji se takmiče pod okriljem Fudbalskog saveza Crne Gore u raznim rangovima takmičenja (Prva liga, Druga liga, Prva ženska liga, Prva futsal liga, Omladinska liga, Kadetska liga) postižu zapažene rezultate, uglavnom na domaćim takmičenjima.

Košarka je u Podgorici zastupljena sa 26 registrovanih klubova, koji se takmiče pod okriljem Košarkaškog Saveza Crne Gore, u raznim uzrasnim kategorijama.

Prema raspoloživim podacima, u Podgorici je registrovano 11 **rukometnih** klubova. Rukomet u Podgorici ima dugu tradiciju, a dugo godina su ga reprezentovali muški i ženski klub "Budućnost". Analiza stanja u rukometu je pokazala da u Podgorici nema ni jednog muškog rukometnog kluba koji se takmiči u bilo kojem rangu takmičenja koje organizuje Rukometni savez Crne Gore. Poznato je da je MRK "Budućnost" u jednom period postizao značajne rezultate na domaćoj i međunarodnoj sceni i da je prestao da radi zbog nedostatka finansijskih sredstava.

Odbojka spada u grupu popularnih, ali ne tako masovnih sportova. U ovom sportu je registrovano 7 klubova. Na osnovu raspoloživih podataka, u navedenim klubovima, odbojkom se bavi oko 350 članova.

Grupu borilačkih sportova u Podgorici čini 90 klubova sa sljedećom strukturom: Karate 13, Taekwondo 8, Kickboxing 8, Rvanje 1, Aikido 3, Boks 9, Brazilska džiu-džica 3, Džudo 22, Ful kontakt 1, Džiu-džica 8, Kendo 2, Sambo 2, Wu šu kung fu 3, Seishinkai 3, Ultimate fight 2 i Savate 2.

Kao najmasovniji sport u Podgorici, u grupi borilačkih sportova, je **džudo** sa registrovana 22 kluba. I pored činjenice da klubovi u ovom sportu, u posljednje vrijeme u skoro svim uzrasnim kategorijama na domaćoj i međunarodnoj sceni postižu dobre rezultate veoma mali broj džudo klubova ima adekvatne uslove za sprovođenje trenaznog procesa, uglavnom se radi o adaptiranim prostorima koji ne zadovoljavaju potrebne standarde.

Takođe, **karate** spada u kategoriju najmasovnih sportova u Podgorici i Crnoj Gori. Sistem takmičenja u ovom sportu je organizovan u obliku turnira, a prvenstva se organizuju u svim uzrasnim kategorijama.

Taekwondo i **boks** takođe su u grupi sportova koji su u ekspanziji, kako po broju klubova, tako i po broju takmičara.

Po broju registrovanih klubova u grupi borilačkih sportova izdvajamo i **džiju – džicu** kojih je u Podgorici registrovano 8. Nemaju uređen ligaški sistem takmičenja, ali takmičari iz Podgorice postižu značajne rezultate na inostranim takmičenjima. U predhodnoj godini imamo osvajače bronzanih, srebrnih i zlatnih medalja sa balkanskih, evropskih i svjetskih prvenstava.

S obzirom na povećani broj klubova u **tenisu**, može se reći da je ovaj sport u ekspanziji u Podgorici. Broj registrovanih teniskih klubova je 11 i okupljaju oko 800

članova. Zvanična takmičenja u ovom sportu organizuje Teniski savez Crne Gore, uglavnom turnirskog tipa. U Podgorici egzistira 5 *stono-teniskih* klubova sa oko 300 članova. Stono-teniski savez Crne Gore je krovna organizacija koja u svom sistemu ima ekipno prvenstvo Crne Gore kroz organizovano ligaško ekipno takmičenje te pojedinačna, turnirska prvenstva u svim uzrasnim kategorijama.

Plivački i vaterpolo sport na prostoru Podgorice, privukao je veliki broj mladih da se bave plivanjem i vaterpolom. Prepoznajući značaj plivanja, sa ciljem stvaranja adekvatnih uslova za bavljenjem vodenim sportovima tokom godine, Glavni grad Podgorica je u okviru gradskih bazena uložio značajna finansijska sredstva u natkrivanju vaterpolo bazena. Formiran je Plivački vaterpolo klub "Budućnost" koji za kratko vrijeme rada broji veliki broj članova.

5.2. Školski sport

Kada je u pitanju školski sport deca imaju priliku da se kroz fizičko vaspitanje opredijele za neki od sportova u okviru vannastavnih sportskih aktivnosti.

U cilju usklađivanja fizičke kulture sa objektivnim potrebama dece i omladine, urađen je postupak prethodnog ispitivanja i analiza stanja sporta u školama (vrtićima, osnovnim i srednjim školama i fakultetima).

5.3. Fizičko vježbanje u predškolskom uzrastu

Na polju fizičkog vježbanja posebno izdvajamo Program Young Athletes. Specijalna Olimpijada namijenjena je deci s ili bez intelektualnih smetnji u razvoju uzrasta od 2-7 godina. Program *Mladi sportisti* uvodi decu u osnovne sportske vještine kao što su trčanje, skakanje ili bacanje. Program Mladi sportisti nudi deci aktivnosti i igre koje su usklađene sa vještinama i sposobnostima svakog deteta, a ujedno omogućava da se igraju i zabavljaju u inkluzivnoj sredini. Specijalna Olimpijada Crne Gore je ovaj program uvela u svoje redovne aktivnosti sa namjerom da se obuhvati najmlađi uzrast, a u saradnji sa Ministarstvom prosvjete Crne Gore. Pilot projekat je realizovan 2017. godine u JPU "Đina Vrbica" Podgorica nakon čega se program proširio na još šest opština. Napredak dece se kreće u rasponu od 11-18% poslije realizovanog prvog ciklusa u trajanju od tri mjeseca. Program je licenciran od strane Zavoda za školstvo. Za ovaj period program je prošlo 354 dece, obučeno je 85 vaspitača, stručnih saradnika, roditelja. Tendencija je da se program realizuje na nivou svake vaspitne jedinice u Podgorici. Do sada je uključeno sedam vaspitnih jedinica.

Kroz Program Mladi sportisti pruža se mogućnost da deca stiču osnovne sportske vještine, zdrave navike, druženje sa vršnjacima kao i članovima zajednice.

Prednost programa je što se može realizovati u svim prostorima uz adekvatnu opremu.

5.4. Fizičko vaspitanje u osnovnoj školi

Fizičko vaspitanje koje pohađa **mlađi školski uzrast** realizuju nastavnici razredne nastave, od prvog do petog razreda, u odeljenjima koja su veoma brojna i heterogena. U mnogim školama odjeljenja su homogenizovana po raznim kriterijumima, a vrlo rijetko po fizičkim sposobnostima dece.

Sekretarijat za kulturu i sport u saradnji sa Medija-sportom iz Ljubljane organizuje međunarodno takmičenje "Žogarija" za decu u uzrastu od prvog do petog razreda. Manifestacija ima za cilj zadovoljenje dječije potrebe za igrom, usvajanje i usavršavanje motoričkih znanja, poboljšanje motoričkih dostignuća.

Analiza stanja fizičkog vaspitanja **starijeg školskog uzrast** pokazala je da je većini učenika nastava fizičkog vaspitanja jedina prilika za organizovanim bavljenjem sportom i rekreacijom. Nastavu fizičkog vaspitanja od šestog do devetog razreda izvode diplomirani profesori fizičkog vaspitanja. U osnovnim školama na teritoriji Podgorice radi oko 80 nastavnika fizičke kulture, koji svoja stručna znanja i umijeća na časovima fizičkog vaspitanja primjenjuju kako bi učenicima što bolje osmislili nastavu i pružili im raznolike i što zanimljivije sadržaje.

U školskim sportskim društvima u Podgorici učenici su podijeljeni u sekcije i treniraju izabrani sport ili sportove i učestvuju na školskim sportskim takmičenjima. Od takmičenja predviđeno je da se sprovode odjeljenska, međuodjeljenska i školska. Prema podacima dobijenim putem ankete veoma mali broj škola održava odjeljenska i međuodjeljenska takmičenja. Uglavnom se održavaju međuškolska takmičenja sa kojih pobjednici i ekipe mogu učestvovati na državnom takmičenju. Rad sportskih sekcija sastoji se od selektiranja najuspješnijih učenika, koji već duži vremenski period treniraju u tom sportu, zatim se kratko uigravaju za takmičenja u okviru Prvenstva osnovnih škola, tako da o školskom sportu možemo govoriti samo kao školskom takmičenju najuspješnijih učenika.

Tabela 10: Pregled sportskih školskih terena

OSNOVNA ŠKOLA	Sala (m2)	SPOLJNI TERENI			
		košarka	odbojka	fud/ruk	ostalo
1. OŠ "Niko Marš"	nema	*		*	Travnati fud teren
2. OŠ "Pavle Rovinski"	420	*	*	*	
3. OŠ "Milan Vukotić"	180	*		*	
4. OŠ "Maksim Gorki"	350	*	*	*	
5. OŠ "B.V. Podgoričanin"	420			*	
6. OŠ "18. oktobar"	nema	*			
7. OŠ "21. maj"	450			*	

8. OŠ "29. novembar"	nema			*	
9. OŠ "Boško Radulović"	nema	*			
10. OŠ "Branko Božović"	420			*	
11. OŠ "Đerđ Skenderbeg"	nema				
12. OŠ "Đoko Prelević"	nema			*	
13. OŠ "Dr Dragiša Ivanović"	540	*		*	
14. OŠ "Gornja Zeta"	nema			*	
15. OŠ "Jedinstvo"	nema	*			
16. OŠ "Mahmut Lekić"	420	*			
17. OŠ "Marko Miljanov"	290				
18. OŠ "M. M. Burzan"	190	*		**	
19. OŠ "Oktoih"	420	*		*	
20. OŠ "Radojica Perović"	600	*	*	*	
21. OŠ "Savo Kažić"	nema	*			
22. OŠ "Savo Pejanović"	80			*	
23. OŠ "Šćepan Đukić"	300	*		*	
24. OŠ "Štampar Makarije"	450	*	*		
25. OŠ "Sutjeska"	420	*		**	
26. OŠ "Vladimir Nazor"	420	*		*	
27. OŠ "Vlado Milić"	270	*		*	
28. OŠ "Vojin Popović"	nema	*		*	
29. OŠ "Vuk Karadžić"	450	*		**	
30. OŠ "Zarija Vujošević"	90			*	Travnati fud. teren
UKUPNO		20	4	24	2

Tabela 11: Struktura broja sala po kvadraturi

Kvadratura sale	Broj sala
Do 100m ²	2
300m ²	3
Sale za košarku i odbojku	13
Dvorana za rukomet	2

Vremenska iskorišćenost školskih sportskih dvorana je velika (u prosjeku preko 16 sati dnevno), jer se osim za sprovođenje časova za fizičko vaspitanje dvorana koristi za vannastavne sportske aktivnosti (treninge sportskih klubova, kao i za rad rekreativnih grupa).

Uglavnom sve osnovne škole, čak i područne jedinice škola, imaju svoja spoljna sportska igrališta, raznih veličina i dimenzija, koja predstavljaju vrlo dobar temelj za sve oblike vježbanja, kao i za rad sportskih škola i sportskih sekcija. Jedan broj njih su neopremljeni sportskim mobilijarom, zapušteni i loše održavani, što stvara prepreke za realizaciju časova fizičkog vaspitanja. Analizom stanja školskih sportskih objekata primjetno je da 10 osnovnih škola na teritoriji Podgorice nemaju sportsku dvoranu.

5.5. Fizičko vaspitanje u srednjim školama

Program fizičkog vaspitanja realizuje se u devet srednjih škola, kao obavezan predmet sa po dva časa nedeljno. Program se realizuje: u I i II razredu kroz zajednički program; u III jedan čas kroz zajednički program, a jedan kroz program po izboru učenika/ca; u IV razredu oba časa kroz program po izboru učenika/ca. Obavezni program obuhvata programske sadržaje: atletiku, sportsku gimnastiku, košarku, rukomet, odbojku, fudbal, ritmičku gimnastiku i ples. Program po izboru učenika/ca obuhvata programske sadržaje: košarku, rukomet, odbojku, fudbal, ritmičku gimnastiku, ples i borilačke sportove. Učenici/e se na osnovu svojih sposobnosti i interesa opredjeljuju za jedan sport u kome se usavršavaju u toku jednog polugodišta.

Tabela 12: Pregled sportskih terena u srednjim školama

SREDNJA ŠKOLA	SALA (m ²)	SPOLJNI TERENI			
		košarka	odbojka	fud /ruk	tenis
1. Gimnazija „Slobodan Škerović“	1250	*	*	*	**
2. SŠSC „Sergije Stanić“	450	*		*	
3. SEŠ „Vaso Aligrudić“	350				
4. SŠ „Ivan Uskoković“	250			*	
5. SGŠ „Inž Marko Radević“	350				
6. SEŠ „Mirko Vešović“	450			*	
7. SŠ „Spasoje Raspopović“	400		*		
8. Stručna medicinska škola	400	*			
9. Srednja muzička škola “Vasa Pavić”	nema				
UKUPNO		3	2	4	2

Iz tabele je vidljivo da je većina sala površine oko 400m², od kojih su neke veoma slabo opremljene. Gimnazija „Slobodan Škerović“ raspolaže modernom fiskulturnom salom, koja ima tribine sa 500 sedišta. Sala raspolaže potrebnim atletskim, gimnastičkim i ostalim neophodnim rekvizitima, a nakon renoviranja 2019.

godine ispunjava standarde neophodne za organizaciju rukometnih i košarkaških utakmica najvišeg ranga. Sala Stručne medicinske škole je novije izgradnje i opremljena je potrebnim rekvizitima. U njoj se održavaju klupski treninzi i utakmice u odbojci.

Generalno, iskorišćenost školskih sportskih dvorana je velika, jer se osim za sprovođenje nastave koriste i za vannastavne sportske aktivnosti, treninge sportskih klubova, kao i za rad rekreativnih grupa.

5.6. Studentski sport

Zakonom o sportu i Nacionalnim programom razvoja sporta studentski sport je, pored školskog sporta, prepoznat kao sportska djelatnost od posebnog interesa. Podsticanjem i podrškom rada Studentskog sportskog saveza Crne Gore, preko kojeg se vodi ukupna politika razvoja studentskog sporta, u posljednjih nekoliko godina napravljeni su kvalitetni iskoraci u ovom segmentu sporta. Na najvećem broju univerzitetskih jedinica – fakulteta, sa sva tri crnogorska univerziteta, formirana su sportska društva koja kroz sistem takmičenja studentskog sporta, sa preko 2.000 studenata, učestvuju u takmičenjima u više sportova. Pored toga crnogorski studenti su uključeni u sistem takmičenja koja organizuju svjetska i evropska studentska sportska asocijacija (FISU i EUSA).

Tabela 13: Statistika takmičenja 2007-2017

Sport	godina										
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SLCG – futsal	282	301	270	291	264	252	288	285	280	400	284
SLCG - košarka	-	-	157	162	177	181	216	232	225	210	262
SLCG- odbojka	48	113	97	105	119	116	108	120	115	112	83
SLCG –rukomet	-	-	-	-	-	82	108	120	95	108	107
SLCG – košarka 3x3	-	-	-	-	-	-	-	-	96	80	80
SKCG - minifudbal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	310	293
SPCG – karate	22	25	22	28	32	38	40	36	27	25	-
SPCG –tenis	15	18	29	35	51	58	65	72	68	63	35
SPCG – stoni tenis	-	22	53	67	55	70	72	64	56	54	36
Studentski kros	-	35	18	23	47	55	52	62	58	52	37
SPCG –skijanje	-	-	-	-	9	21	-	-	-	-	-
SPCG – odbojka na plaži	-	-	-	-	30	42	32	28	24	18	-

Street ball University open	-	-	-	-	92	104	98	96	92	88	80
SPCG –atletika	32	41	52	62	74	68	65	78	75	48	71
SPCG- dizanje tegova	-	-	-	-	9	11	-	-	-	-	-
SPCG- plivanje	-	-	-	-	-	-	21	-	-	-	15
Ukupno	399	555	698	773	959	1098	1195	1193	1211	1568	1383

*Tamna boja – takmičenja koja se održavaju u Podgorici

Na svim takmičenjima koje je Savez organizovao u Crnoj Gori tokom 2017. godine ukupno je učestvovalo 1.383 studenta. U takmičarskim aktivnostima koja su organizovana u Podgorici nastupilo je 1.372 studenta, što je 99% od ukupnog broja učesnika u Crnoj Gori. Ovi podaci govore da je Podgorica centar studentskog sporta.

Analizom rada Saveza u minulih deset godina primjetno je da je od 1195 učesnika u takmičarskim aktivnostima tokom 2013. godine, samo 53 ženskog pola, što čini 4,43% ukupnog broja takmičara. U cilju poboljšanja pomenutog, u 2014. godini su inicirane netakmičarske aktivnosti: hiking, biking, boravak u prirodi i fitness, što je rezultiralo mnogo boljim odzivom studentkinja.

Tabela 14: Statistika učešća u netakmičarskim aktivnostima:

	Aktivnost	2015			2016			2017		
		Br	M	Ž	Br	M	Ž	Br	M	Ž
1	Hiking	133	44	89	60	15	45	67	35	32
2	Biking	163	68	95						
3	Kajak	81	25	56						
4	Fitness i teretana - Podgorica									
5	Tenis									
6	Odbojka, košarka									
7	Trening u prirodi	21	6	15						
8	Badminton									
9	Ples									
10	Fitness i teretana - Cetinje	40	0	40				30	11	19
11	Streličarstvo	65	23	42				30	21	9
12	Hiking, golf - Luštica				36	14	22			
13	Program za volontere				30	10	20			

14	I Studentski sportski kamp mladih, Mojan							27	17	10
15	II Studentski sportski kamp mladih, Mojan							28	19	9
16	III Studentski sportski kamp mladih, Mojan							17	13	4
17	Kajaking, fly fishing Mojan							20	11	9
18	Turno skijanje, hodanje na krpljama, Mojan							10	4	6
19	Kamp mladih Junik Kosovo							30	19	11
20	Night run, Nikšić							15	8	7
	Ukupno	503	166	337	126	39	87	274	158	116

Sekretariat za kulturu i sport i Studentski sportski savez Crne Gore organizuju niz sportsko rekreativnih manifestacija u sklopu proslave Međunarodnog dana univerzitetskog sporta. Inicijativu FISU-a podržao je, zajedno sa još 43 Nacionalne studentske sportske asocijacije, i Studentski sportski savez Crne Gore preko Nacionalne komisije za UNESCO.

6. REKREATIVNI SPORT - SPORT ZA SVE

Organizovani rekreativni sport u predhodnom periodu na području Podgorice najvećim dijelom se realizovao kroz aktivnosti Podgoričkog saveza "Sport za sve", koji je svoje delovanje i aktivnosti temeljio na koncepciji evropske ideje o sportu za sve.

Savez je pružao mogućnost rekreativnog bavljenja sportom kroz organizovan vid bavljenja fizičkom aktivnošću pod nadzorom stručnih osoba. Savez je realizovao brojne povremene i trajne aktivnosti za omladinu i odrasle, tj. osobe različitih uzrasnih kategorija i fizičkih sposobnosti. Organizovana su takmičenja na kojim je učestvovao veliki broj naši sugrađana, kao što su: „Majski susreti rekreativaca Podgorice“, „Decembarski dani rekreacije“, pješaćenjem do zdravlja, jednodnevni i dvodnevni programirani izleti u ljetnjem i zimskom period, ljetnji i zimski festivali sportske rekreacije, rekreativni višeboj, časovi vježbanja aerobika, joge, plesna rekreacija, učešće na međunarodnim ljetnjim i zimskim rekreativnim festivalima i druge aktivnosti.

U okviru Saveza radilo je preko 30 društava za sportsku rekreaciju, iz raznih kolektiva i mjesnih zajednica sa teritorije Glavnog grada i gradskih opština. Savez je

imao programsku saradnju sa Udruženjem penzionera Podgorice na polju sportske rekreacije građana treće dobi, kao i sa Školskim savezom za sport i Dječjim savezom Podgorice. Savez je imao razvijenu saradnju sa Sekretarijatom za kulturu i sport Glavnog grada.

Imajući u vidu da novim Zakonom o sportu nije moguće formiranje opštinskih sportskih saveza, gašenjem Podgoričkog saveza "Sport za sve" imaće za posljedicu značajno smanjenje broja rekreativnih programa i aktivnosti, u odnosu na broj realizovan u prethodnim godinama.

S druge strane, organizacija sportske rekreacije u preduzećima je, u najboljem slučaju, prepuštena samim radnicima. Takve aktivnosti sprovodi mali broj zaposlenih, najčešće jednom sedmično. Rekreativne aktivnosti koje upražnjavaju naši sugrađani samoinicijativno odnose se na rekreativne programe: aerobni programi, fitness dvorane i teretane, otvoreni bazen, wellness centri, otvoreni sportski poligoni, sportske dvorane, pješačke i biciklističke staze.

7. SPORT OSOBA S INVALIDITETOM

I pored toga što rezultati analize stanja u ovoj oblasti pokazuju da Podgorica sve više unapređuje uslove za bavljenje sportom lica s invaliditetom (urađen pristupačan toalet u Sportskom centru „Morača“, instaliran lift u bazenu Sportskog centra „Morača“ za lica s invaliditetom, pristupačna sala Univerzitetskog sportskog centra), čime se stvaraju uslovi da sport u glavnom gradu postaje sve više dio života lica s invaliditetom, evidentno je da je i pored pozitivnih primjera, sport i dalje teško dostupan, kako za učesnike u sportu kroz obezbjeđivanje uslova za trening i takmičenje, tako i za same posmatrače koji su lica s invaliditetom. Dodatni problem predstavlja i veoma mali kapacitet hotelskih smještajnih jedinica prilagođenih osobama koji su korisnici invalidskih kolica što dodatno otežava organizaciju sportskih događaja u glavnom gradu (organizatori su primorani da koriste kapacitete hotela visokih kategorija što zahtijeva znatno veća finansijska sredstva).

Veliki broj školskih institucija (posebno osnovnih škola) je i dalje nepristupačan za dječake i djevojčice s invaliditetom, naročito na časovima fizičkog vaspitanja u školi sa njihovim vršnjacima, čime ne uživaju iste mogućnosti za bavljenje sportom kao njihovi drugovi bez invaliditeta. Činjenice ukazuju da je i dalje veliki broj sportskih objekata nepristupačan za korišćenje od strane lica s invaliditetom, da nema permanentnog sprovođenja procesa edukacije učenika i građana sa i bez invaliditeta o značaju bavljenja sportskim aktivnostima lica s invaliditetom, da nijedan od sportskih klubova lica s invaliditetom na području glavnog grada nema vozilo koje je pristupačno i koje bi služilo za prevoz sportista na trening i takmičenja, kako bi se stvorile veće mogućnosti za uključivanje većeg broja u sport mladih lica s

invaliditetom, a i ne postoji multifunkcionalna sala koja je pristupačna i koja bi stalno bila na raspolaganju sportskim klubovima lica s invaliditetom.

Analizom podataka dobijenih od strane Paraolimpijskog komiteta Crne Gore, organizovane sportske aktivnosti za lica s invaliditetom na teritoriji Podgorice mogu se podijeliti na tri grupe: za osobe s oštećenjem vida i sluha, za osobe sa fizičkim invaliditetom, i za osobe s intelektualnim invaliditetom.

Analiza je pokazala da je i dalje relativno mali broj lica sa tjelesnim invaliditetom bavi nekim oblikom sporta (profesionalno ili rekreativno). Sportske aktivnosti za koje se uglavnom odlučuju su najčešće atletika, šah, stoni tenis i košarka. Sprovedenom anketom došlo se do podataka da su razlozi koji su navedeni kao prepreke za bavljenje sportom loša finansijska situacija i strah od povređivanja, kao i neodgovarajući uslovi i prostor za rad.

Takmičenja osoba s invaliditetom se sprovode u košarci u kolicima, šahu, atletici i stonom tenisu. U ostalim sportskim granama takmičenja, kao i sportske rekreacije osoba s invaliditetom su privremenog, sporadičnog i povremenog karaktera.

Klubovi koji okupljaju najveći broj članova su Košarkaški klub OSI "Paramont", Atletski klub OSI "Vihor", Stonoteniski klub osoba s invaliditetom „Luča“ i Streljački klub "Tor".

Posebno je važno napomenuti da su lica s invaliditetom, bez obzira na starost, pol i vrstu invaliditeta prepoznali stoni tenis kao sport koji doprinosi razvoju psihosocijalnih vještina i poboljšanju sveukupnog zdravlja, što im Klub svojim radom maksimalno omogućava. Do sada je oko 20 osoba uključeno u trenažni proces, koji se realizuje četiri puta sedmično u prostorijama Resursnog centra za decu i mlade Podgorica, pod nadzorom trenera koji je u dosadašnjem periodu dosegao visoke rezultate na evropskom nivou.

Zahvaljujući Glavnom gradu, tj. „Sportski objekti“ doo Podgorica, takmičari Streljačkog kluba "Tor" redovno sprovode trenažni proces u objektima Streljačkog centra "Ljubović". Tokom 2018. godine, jedan takmičar je na međunarodnom streljačkog kupu u Francuskoj kategorisan, čime je stekao mogućnost da se takmiči na svim međunarodnim turnirima.

Treba napomenuti da je Sportsko-rekreativno društvo slijepih "Podgorica" iz kojeg su dolazili trofejni atletičari i članovi golbal reprezentacije Crne Gore, u susret preregistraciji sportskih subjekata shodno novom Zakonu o sportu, shodno Odluci Skupštine prestalo sa radom i na njegovim tekovinama će se u 2019. godini osnovati novi atletski klub osoba s invaliditetom, kao i prvi golbal klub u glavnom gradu, jer za to već duži niz godina postoji opravdana potreba, koja nije mogla da funkcioniše kroz pomenuto sportsko društvo.

Otvaranjem zatvorenog bazena, a na osnovu realne potrebe Glavni grad je osobama s invaliditetom u cilju rehabilitacije i rekreacije, bez naknade odobrio određeni broj sati na korišćenje. Imajući u vidu da do sada u glavnom gradu nije bilo mogućnosti za bavljenje ovom veoma popularnom disciplinom osoba s invaliditetom,

a i činjenicu da u paraolimpijskom pokretu postoje ljudi koji su veoma pozvani da u stručnom smislu pomognu proces, stvoreni su uslovi koji će značajno unaprijediti ambijent sporta OSI u glavnom gradu u smislu masovnosti, rehabilitacije, rekreacije i profesionalnog sporta.

8. SPORTSKI OBJEKTI

Sportsku infrastrukturu u Podgorici karakteriše raznovrsni skup građevina, prostora, namijenjenih igri, odmoru, obrazovanju, pripremama i takmičenjima sportista amatera i profesionalaca, sa ili bez gledališta. Posmatrano po pojedinim sportovima, najbrojniji sportski objekti su fudbalski stadioni i igrališta za fudbal i mali fudbal (balon sale), što je i sasvim razumljivo s obzirom na tradiciju i popularnost ovog sporta u Podgorici.

Gradski stadion – Podgorica svojim sadržajima zadovoljava FIFA i UEFA standarde za održavanje međunarodnih fudbalskih utakmica. Kapacitet stadiona je 12.508 mjesta.

Stadion na Trešnjici - Zeta zahvata površinu oko 10.000m² i raspolaže sadržajima koje zahtijeva takmičenje u Prvoj fudbalskoj ligi Crne Gore. U sklopu stadiona nalazi se glavni teren dimenzija 105x65m sa travnatom podlogom i pomoćni teren 80x60m, tribine sa zapadne strane kapaciteta 2.500 mjesta, ispod tribine su klupske prostorije sa svlačionicama.

U cilju razvoja fudbala u našem gradu, Odlukom Skupštine Glavnog grada Podgorice, br. 01-030/07-358, dato je na privremeno korišćenje zemljište površine 54.000m² za izgradnju kompleksa „Fudbalski kamp - Konik“.

- FSCG -18.000m², travnati teren dimenzija 105x68 m i teren sa podlogom od vještačke trave dimenzija 105x68 m. Na terenima trenažni proces i kontrolne utakmice igraju sve selekcije reprezentacije Crne Gore.
- FK „Budućnost“ – 18.000m², dva terena sa podlogom od vještačke trave dimenzija 105x68 m.
- FK „Mladost“ - 9.000m² travnati teren dimenzija 105x68m, teren sa podlogom od vještačke trave dimenzija 105x68m.

Takođe, Skupština Glavnog grada Podgorice je na sednici održanoj 6. decembra 2018. godine donijela Odluku o davanju na privremeno korišćenje, bez naknade, zemljišta za fudbalske terene u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana "Konik - Stari aerodrom III", izmjene i dopune u Podgorici ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 045/18 od 10.12.2018). Glavni grad Podgorice, kao nosilac prava raspolaganja, na privremeno korišćenje na period od 10 godina, bez naknade, zemljište za fudbalske terene u Podgorici, na Starom Aerodromu, koje predstavlja djelove

katatarske parcele broj 7893/92 iz lista nepokretnosti broj 5781 KO Podgorica III, i to:

- Fudbalskom klubu "Budućnost" zemljište površine cca 4.288m²
- Omladinskom fudbalskom klubu "Titograd" zemljište površine cca 7.505m².

U sklopu Kampa je izgrađena Kuća fudbala koja ima četiri etaže – suteran, prizemlje i dva sprata sa površinom u osnovi od 608,75m². Bruto površina objekta iznosi 3.500m², a ima četiri sale za sastanke, veliku press salu, televizijski studio i 30 kancelarija. Sadrži ekonomat i vešeraj, a ispod zemlje je garaža sa 35 garažnih mjesta.

Stadion FK „Mladost-Lješkopolje“ raspolaže terenom sa prirodnom travom, tribinom kapaciteta 700 mjesta, dvije svlačionice i šest apartmana za igrače koji dolaze sa strane. Novi teren sa vještačkom travom je završen, a kompletan stadion kada bude završen imaće kapacitet oko 3.200 sjedećih mjesta koji će raspolagati sa svlačionicama, teretanom i ambulantom. Tribine su natkrivene, postavljeni reflektori, a urađene su svečana i novinarska loža na zapadnoj strani stadiona. Od donacije Fudbalskog saveza Crne Gore, prvi put u Crnoj Gori odrađena je drenaža sa grezom od 30cm, postavljena je grčka trava, postavljene su klupe za rezervne igrače, golovi i sistem za navodnjavanje.

Stanje ostalih terena za fudbal u većini slučajeva nije zadovoljavajuće, zbog slabog kvaliteta terena, lošeg stanja pratećih objekata, sanitarnih uređaja itd.

Balon sale su umnogome upotpunile sportsku infrastrukturu našeg grada i uglavnom se koriste za mali fudbal.

Na osnovu uvida u strukturu i stanje dvoranskih sportskih objekata na području Podgorice može se konstatovati slijedeće:

Postojeći zatvoreni sportski objekti, u stanju u kojem se nalaze, ne mogu zadovoljiti potrebe za održavanjem treninga i takmičenja svih klubova sa područja Podgorice. Taj nedostatak najviše se odnosi na zatvorene sportske objekte (sportske dvorane, odnosno sale) u kojima treninge i takmičenja sprovode košarkaški, rukometni, odbojkaški klubovi, klubovi iz borilačkih sportova, sportski klubovi osoba s invaliditetom i grupe građana rekreativaca.

Od velikog značaja za ovo pitanje je vlasništvo nad objektima i njihovo održavanje i korišćenje. U vezi s tim u Glavnom gradu je, u skladu sa Odlukom UO br. 3077/13 od 25. 07. 2013. godine, osnovano Društvo sa ograničenom odgovornošću - "Sportski objekti" d.o.o. Podgorica. Društvo upravlja kompleksom sportskih objekata u Podgorici: Sportskim centrom "Morača", Gradskim bazenima, Gradskim stadionom, Stadionom malih sportova i Streljačkim centrom "Ljubović".

Sportski centar "Morača", raspolaže sportskim i ugostiteljskim sadržajima kao i poslovno-administrativnim prostorom. Sportske sadržaje čine:

- Velika dvorana - u 2018. godini adaptirana i sada ima kapacitet od oko 5.500 gledalaca sa pratećim sadržajima (ambulanta, doping kontrola, VIP-salon, VIP-loža i 7 svlačionica). Dvorana je projektovana prema svjetskim standardima za međunarodna sportska takmičenja, a parket dvorane je rađen po certifikatu Svjetske košarkaške federacije (FIBA).
- Mala sala
- Sala za borilačke sportove
- PRESS sala sa 50 mjesta
- Ugostiteljski sadržaji – restoran kapaciteta oko 400 mjesta
- Poslovno-administrativni prostor koji je smješten u veznom dijelu objekta i koriste ga sportski klubovi i savezi, privredna društva i preduzetnici.

Streljački centar "Ljubović" je namjenski sportski objekat prilagođen za pružanje programa usluga u sportskom streljaštvu, streljačkoj rekreaciji, rukovanju ličnim naoružanjem i organizaciju streljačkih takmičenja. Centar je izgrađen 1981. godine, za potrebe održavanja Evropskog prvenstva u gađanju malokalibarskim oružjem. U vrijeme kada je sagrađen objekat je zadovoljavao najveće međunarodne standarde za ovaj tip sportskih objekata. Od tada pa do danas u ovom objektu su održana brojna takmičenja od lokalnog do međunarodnog nivoa, tako da možemo reći da je ovaj objekat u posljednje tri decenije bio centar svih značajnijih dešavanja kada je u pitanju streljački sport u Podgorici i Crnoj Gori. Takođe, ovaj jedinstveni objekat u Crnoj Gori je bio uspješan domaćin mnogim reprezentacijama koje su se u njemu pripremale za različita takmičenja.

Ukupna površina strelišta je 5.622m². U funkciji streljačkog sporta trenutno su sljedeći sadržaji:

- Malokalibarska pucaona na 50m sa 12 streljačkih mjesta
- Vazдушna pucaona na 10m sa 20 streljačkih mjesta

Ostali sadržaji: U cilju što racionalnijeg korišćenja kapaciteta dio prostora u Streljačkom centru "Ljubović" izdat je zakupcima koji su ga adaptirali, prilagodili i opremili za održavanje treninga u borilačkim sportovima i fitnessu. U sklopu objekta nalazi se i manji ugostiteljski objekat.

Kompleks Gradskih bazena u Podgorici obuhvata sljedeće sadržaje:

- Otvoreni olimpijski bazen dimenzija 50x25m, dubine 2,2m
- Zatvoreni vaterpolo bazen dimenzija 33x25m, dubine 2,2m
- Gledalište kapaciteta 1.900 mjesta, sastoji se od montažne tribine na istočnoj i betonske na zapadnoj strani bazena

Prateći sadržaji ispod zapadne tribine:

- četiri svlačionice za sportiste,

- dvije svlačionice za sudije i trenere,
- garderoba sa mokrim čvorom za građanstvo i
- ambulanta.

Stadion malih sportova pod Goricom renoviran je 2008. godine. U okviru kompleksa nalaze se:

- Betonski teren dimenzija 60x35m, na kojem su iscrtane linije za mali fudbal i rukomet,
- košarkaški teren (asfaltna podloga),
- Betonske tribine u obliku potkovice kapaciteta oko 2.500 mjesta. Objekat raspolaže reflektorima, svlačionicama i pomoćnim prostorijama. Osim za potrebe sporta, poligon se koristi i za održavanje kulturno-zabavnih i dječjih manifestacija.

Može se reći da Podgorica raspolaže sa dosta prirodnih terena za razvoj rekreativnih aktivnosti, od kojih su najpoznatiji park šume „Tološi“ i „Zlatica“, kao i brda Gorica i Ljubović sa uređenim stazama za pješčenje.

9. ORGANIZOVANJE SPORTSKIH MANIFESTACIJA

Sportske manifestacije imaju izuzetan značaj za Podgoricu, a njihov značaj se ogleda u promociji sporta i sportskih vrijednosti, promociji Podgorice, kao i učesnika manifestacija. S obzirom na značaj i medijsku pažnju, one svakako pobuđuju i najveći interes domaće i međunarodne sportske javnosti. Imajući u vidu gore navedeno, Glavni grad Podgorica realizuje manifestacije u oblasti sporta u koordinaciji sa nadležnim međunarodnim sportskim federacijama, nacionalnim savezima, klubovima i nevladinim sektorom.

- *Liga osnovnih škola*

U skladu sa Programom rada i Finansijskim planom, Sekretarijat za kulturu i sport organizuje Ligu osnovnih škola Podgorice u: košarci (ž,m), rukometu (ž,m), odbojci (ž,m), malom fudbalu (m,ž), atletici, šahu, tenisu, stonom tenisu i karateu.

Na takmičenju učestvuje oko 150 ekipa iz 23 osnovne škole iz Podgorice. U okviru trenažnog procesa i selektivnih utakmica, kao i kroz samo takmičenje Lige osnovnih škola Podgorice, učestvuje preko 4.000 učenika, što ovo takmičenje čini jednim od najmasovnijih sportskih takmičenja u Crnoj Gori.

- *Prvenstvo srednjih škola*

U cilju unapređenja i razvoja sporta, kao i obilježavanja 19. decembra – Dana oslobođenja Podgorice, Sekretarijat za kulturu i sport, u saradnji sa aktivima profesora

fizičkog vaspitanja u srednjim školama, organizuje Prvenstvo srednjih škola Podgorice, pod sloganom „Srednjoškolci Podgorici“.

Na prvenstvu učestvuju reprezentacije iz 9 srednjih škola Podgorice, sa preko 700 takmičara, koji se takmiče u: košarci (m), fudbalu, rukometu (m, ž), odbojci (m, ž), karateu, stonom tenisu i streljaštvu.

Cilj manifestacije je okupljanje što većeg broja srednjoškolaca i njihovo uključivanje u takmičenje u raznim sportskim disciplinama.

- *Proglašenje najuspješnijih sportista Podgorice*

Rezultati postignuti na takmičenjima, mjerilo su ocjene uspjeha i vrijednosti. U cilju podsticanja takmičarskog duha, Sekretarijat za kulturu i sport organizuje svečanost proglašenja najuspješnijih sportista Podgorice u sljedećim kategorijama:

- najuspješniji sportista Podgorice
- najuspješniji klub
- najuspješniji trener
- najuspješniji perspektivni sportisti.

Takođe, dodjeljuju se i plakete za doprinos u razvoju sporta:

- Plaketa za izuzetne sportske rezultate
- Zlatna plaketa za poseban doprinos u razvoju školskog sporta
- Zlatna plaketa za uspješnu saradnju u realizaciji programskih aktivnosti Sekretarijata za kulturu i sport
- Zlatna plaketa za razvoj i promociju sporta osoba s invaliditetom
- Zlatna plaketa za promociju i razvoj sportske rekreacije
- Zlatna plaketa za izuzetan doprinos u razvoju, organizovanju i unapređenju sporta

- *Manifestacija „Trofej Skadarsko jezero ”*

Takmičenje se tradicionalno održava na stazi Lesendro na Skadarskom jezeru. Organizatori takmičenja su Sportsko-ribolovni klub "Podgorica", Nacionalni park Skadarsko jezero i Sekretarijat za kulturu i sport. Takmičenje se održava u disciplini lov udicom na plovak, u ekipnoj i pojedinačnoj kategoriji. Na takmičenju učestvuje veliki broj domaćih i inostranih ekipa.

- *Međunarodni atletske maraton*

Podgorički maraton je tradicionalna manifestacija koja svake godine okuplja ogroman broj takmičara širom svijeta, te je postala prepoznatljiva kao nezaobilazna sportska i turistička atrakcija Podgorice. Na takmičenju učestvuje veliki broj domaćih i inostranih takmičara u maratonu (Podgorica-Zeta-Tuzi-Podgorica) i polumaratonu (Danilovgrad-Podgorica). Posebno su masovne trke građana, učenika osnovnih i srednjih škola u trkama zadovoljstva (5.000 i 8.000m), gdje nastupa nekoliko hiljada učesnika. Kompletna manifestacija je događaj-spektakl za Podgoricu i Crnu Goru. U 52 segmenta organizacione strukture Direkcije maratona na dan organizovanja manifestacije učestvuje 850 ljudi u organizaciji kompletne manifestacije sa preko 40

vozila (autobusa, kamiona, kombija, cisterni za vodu i putničkih vozila). Svoj puni doprinos u realizaciji manifestacije daje Sekretarijat za kulturu i sport organizujući raznovrsne sportske sadržaje na Trgu nezavisnosti. Takođe, pun doprinos u organizaciji daju i sve javne ustanove i preduzeća Podgorice, čime se potvrđuje da je Podgorica sposobna za organizaciju i najvećih sportskih međunarodnih manifestacija. Podgorički maraton je manifestacija po kojoj se Podgorica prepoznaje na svim kontinentima svijeta.

- *Tradicionalna međunarodna atletska trka Oslobođenje Podgorice ("Memorijal Veliša Mugoša")*

Pod pokroviteljstvom Glavnog grada Podgorice, održava se ulična atletska trka Oslobođenje Podgorice – Memorijal "Veliša Mugoša". U okviru manifestacije održavaju se trke pionirki na 700, pionira na 800, juniora i juniorki na 1.500m. Seniorke trče na 3.000m, a seniori, u glavnoj trci, 5.000m. Na manifestaciji učestvuju i atletski veterani i pripadnici Vojske Crne Gore, kao i učenici osnovnih i srednjih škola Podgorice. Glavna trka, nosi ime „Memorijal Veliša Mugoša“, u znak sjećanja na jednog od najboljih crnogorskih atletičara, vlasnika jednog evropskog i 11 jugoslovenskih rekorda.

- *Decembarski dani sporta*

Povodom Dana oslobođenja Podgorice, Sekretarijat za kulturu i sport, u saradnji sa savezima i klubovima organizuje sljedeća sportska takmičenja:

- Teniski turnir
- Džudo turnir
- Rukometni turnir
- Međunarodni karate turnir
- Fudbalski turniri
- Super kup Crne Gore u mini-fudbalu

- *Otvoreno prvenstvo Podgorice u plivanju i studentsko prvenstvo Crne Gore u plivanju*

Glavni grad Podgorica, u saradnji sa Vaterpolo i plivačkim savezom Crne Gore, organizuje na otvorenim bazenima SC „Morača“ takmičenje pod nazivom “Otvoreno prvenstvo u plivanju” u okviru kojeg se održava i „Otvoreno studentsko takmičenje u plivanju”. Na takmičenju učestvuje veliki broj domaćih i inostranih takmičara u više plivačkih disciplina.

- *Sportske igre na seoskom području*

Na seoskim područjima u ljetnjem periodu se održavaju tradicionalne seoske sportske igre. Takmičenja, koja se održavaju u više sportskih disciplina, okupljaju veliki broj takmičara i pobuđuju veliku pažnju i interesovanje mještana sa tog područja.

Po masovnosti i kvalitetu posebno treba istaći:

- Lješanske sportske igre
- Katunske sportske igre.

- Lješkopoljske sportske igre
- Zetske sportske igre.
- *Ženski međunarodni teniski turnir „Royal cup“*

U organizaciji Teniskog kluba „AS“, pod pokroviteljstvom Glavnog grada Podgorice, održava se Ženski međunarodni teniski turnir „Royal Cup“. Turnir je zbog dobre organizacije, kao i ispunjavanja visokih standarda međunarodnih takmičenja, uvršten u kalendar Svjetske teniske asocijacije.

- *Majski rekreativni susreti*

U saradnji Sekretarijata za kulturu i sport, Podgoričkog saveza „Sport za sve“ i sportsko-rekreativnih društava na kojima učestvuju sportsko-rekreativne organizacije iz Podgorice organizuje sportsko-rekreativna takmičenja u sljedećim disciplinama: mali fudbal, basket, odbojka, šah, stoni tenis, streljaštvo (ž/m), pikado (ž/m) i atletika.

- *Decembarski dani rekreacije*

U saradnji Sekretarijata za kulturu i sport i Podgoričkog saveza „Sport za sve“, organizuju se sportsko-rekreativna takmičenja u više sportskih disciplina u kojima u učestvuju sportsko-rekreativne organizacije iz Podgorice.

- *Žogarija*

Sadržaji i svrha Žogarije su razvijanje i podsticanje strpljivosti kroz, fair-play u igrama sa loptom, nastupima navijačkih ekipa, druženje i zabavu sa pjevačkim i plesnim takmičenjima, stvaranje kreativnih radionica. Na takmičenjima učestvuju dječaci i djevojčice uzrasta 7-11 godina, a takmiče se u više disciplina. Ova manifestacija je od strane UEFA proglašena za najbolju manifestaciju u Evropi za 2006. i 2010. godinu. Program Žogarija nije usmjeren na stvaranje vrhunskih sportista, već na podsticanje optimalnog razvoja motoričkih potencijala dece. Motorički sadržaji izabrani su u skladu s mogućnostima dece ovog uzrasta. Sadržaji programa Žogarije zasnivaju se na ravnoteži između usvajanja motoričkih znanja i razvoja motoričkih sposobnosti, odnosno njihove interakcije s ostalim aspektima cjelokupnog razvoja dece (tjelesnog, kreativnog, emotivnog i kognitivnog). Đeci se daje mogućnost da igraju, razmišljaju, analiziraju, komuniciraju, kao i da stiču multikulturalni pogled na svijet, te da na taj način sportski program dožive kao dio vaspitnog i edukativnog iskustva. Takođe, omogućeno im je da vježbaju zajedno sa ciljem da se poboljša osjećaj za druženje i zajedništvo. Prilikom igranja naglašena je važnost etičnosti i fair-play-a. Međunarodna sportsko-rekreativna manifestacija ŽOGARIJA se održava već dvanaest godina uspješno u Austriji, Italiji, Mađarskoj, Sloveniji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Srbiji, te predstavlja svojevrsan most suživota, saradnje i novih oblika povezivanja mladih generacija susjednih zemalja.

- *Kamp perspektivnih sportista Podgorice*

Sekretarijat za kulturu i sport poseban akcenat stavlja na unapređenje i razvoj sporta i fizičkog vaspitanja na području Glavnog grada Podgorice, odnosno na mlade

perspektivne sportiste, koji obezbjeđuju budućnost crnogorskom sportu u ostvarenju vrhunskih sportskih rezultata na domaćem i međunarodnom planu.

Na Kampu učestvuje perspektivni sportisti iz Podgorice iz sljedećih sportova: košarke, fudbala, odbojke, rukometa i karatea.

Sekretarijat za kulturu i sport uključuje u Kamp perspektivne sportiste na predlog saveza i klubova, smatrajući da je to najbolji način predlaganja najboljih. U saradnji sa njima vrši se izbor perspektivnih sportista po sportskim disciplinama, kao i odabir stručnog kadra koji će sprovođiti trenažni proces.

10. PREGLED INDIKATORA SPROVOĐENJA CILJEVA

Na nivou pokazatelja za programske i specifične ciljeve, nakon svake godine praćenja sagledavaju se promjene – hoće li pokazati je li se realizacijom Strategije poboljšalo stanje u oblasti sporta ili ne na nivou Podgorice, odnosno uspijevaju li se pronaći rješenja za faktore u realizaciji koji onemogućavaju pozitivan napredak prema pojedinačno zadanim strateškim i specifičnim ciljevima. Za pokazatelje će se koristiti postojeći izvori podataka, a ukoliko bude potrebno, oblikovaće se dodatni izvori podataka. Dodatni izvori podataka podrazumijevaju realizaciju dodatnih istraživanja, utvrđivanja kvantitativnih i kvalitativnih promjena na osnovu istraživačkog instrumentarija, kao i kvantitativnih pokazatelja na osnovu početnih analiza.

11. REALIZACIJA

U cilju što efikasnije implementacije Strategije razvoja sporta Glavnog grada Podgorice 2019-2021. biće angažovani svi institucionalni mehanizmi. Organizacionu, upravljačku i nadzornu funkciju vršiće Sekretarijat za kulturu i sport sa svim ključnim akterima u implementaciji, kao što su sportski savezi, sportski klubovi i udruženja, Savez za školski sport, nastavnici i profesori fizičkog vaspitanja i ostali akteri koji učestvuju u direktnoj implementaciji Akcionih planova. Obezbjeđivanje uspjeha implementacije planiranih mjera Strategije u velikoj mjeri zavisi od planiranja većih sredstava iz budžeta za potrebe realizacije prioritarnih mjera.

Strategija će se sprovođiti putem Akcionog plana, koji će sadržavati opise pojedinih zadataka koji sadrže svrhu, ciljeve, aktivnosti, planirane rezultate, pokazatelje (indikatore), nosioce aktivnosti, korisnike, rokove, finansijska i druga sredstva.

12. ZAKLJUČAK

Cilj Strategije razvoja sporta u Podgorici je izrada planskog dokumenta kojim se određuje mjesto sporta u Glavnom gradu, interes lokalne zajednice i pravo građana na savremeni način organizovanja i učešća u sportskim aktivnostima.

Naime, sportska kultura i sportska tradicija u našem gradu nametnula nam je obavezu da se ozbiljnije pozabavimo sportskom politikom, kako bismo svim subjektima u sportu omogućili i doprinijeli da djeluju lakše i uspješnije. Sportska tradicija u Podgorici je bogata i prepuna je riznica najsajnijih odličja koja su osvojili naši sugrađani u pojedinačnoj, ekipnoj klupskoj ili reprezentativnoj kategoriji.

Nezavisno od toga o kojoj je grani sporta riječ, sport je koristan za pravilan fizički razvoj i utiče na kvalitet života. Zbog toga, lokalna vlast mora obezbijediti uslove da se buduće generacije pravilno razvijaju i da sportisti iz našeg grada imaju bolje rezultate i budu još uspješniji.

Polazeći od činjenice da je razvoj i unapređenje sporta dugoročan proces, donošenjem ovog dugoročnog – strateškog pravca razvoja sporta u Podgorici, obezbjeđujemo preduslove za njegov organizovan i planski razvoj i ostvarivanje željenih ciljeva i zadataka.

Dugoročni – programski pravci razvoja sporta definisani su kroz:

- brigu o deci i omladini, osobama s invaliditetom i odraslima (kroz sistem školskog sporta, sporta za sve, takmičarskog i vrhunskog sporta),
- razvoj sportske infrastrukture,
- unapređenje stručno-pedagoškog rada,
- adekvatno izdvajanje budžetskih sredstava (transparentno i kriterijumski definisanje raspodjele istih).

Strategija je usklađena sa Evropskom sportskom poveljom, principima politike sporta za sve, principima sporta osoba s invaliditetom, Kodeksom sportske etike, Konvencijom sprečavanja nasilja sporta, Konvencijom o sprečavanju dopinga u sportu, Nacionalnim strategijom sporta Crne Gore, Zakonom o sportu Crne Gore.